

EGYPT A NÚBIE (AEA100038)

Mgr. Lenka Varadzinová, Ph.D., Český egyptologický ústav, lenka.varadzinova@ff.cuni.cz

místo a termín: Celetná 20, místnost C221, středa 12.30–14.05 hod.

druh atestace: zápočet

počet kreditů: 3

Kurz poskytuje podrobnější vhled do povahy a vývoje vztahů mezi Egyptem a oblastí Dolní a Horní Núbie od konce Predynastické doby do konce Nové říše (konec 4. až konec 2. tis. př. Kr.). Výchozí perspektiva staroegyptských písemných a ikonografických pramenů bude v kurzu konfrontována výpovědí pramenů archeologických, které povahu předstátních a raně státních útvarů v oblasti Středního Nilu a vztahy mezi nimi a dynastickým Egyptem často zachycují ve značně odlišných konturách. Vedle roviny oficiální politiky a rétoriky bude sledována též rovina každodenní reality a pozornost obrácena k Núbijcům v Egyptě a Egyptanům v Núbii. Kurz zahájí a ukončí dvě přednášky věnované Egyptu v Africe. V prvním případě půjde o nastínění širšího historického kontextu poznávání Egypta a Núbie v 19. a 20. století a v případě druhém o průřezové téma přibližující Punt a vztahy Egypta a Východního Súdánu

Program kurzu:

- 2. 10. 2024 *Egypt v Africe I: historický kontext poznávání Egypta a Núbie*
- 9. 10. 2024 Přírodní podmínky, dějiny bádání, prameny
- *16. 10. 2024 „Skupina A“, předkermská kultura a vznik staroegyptského státu
- *23. 10. 2024 Egypt a Núbie v době Staré říše
- 30. 10. 2024 Biografie staroříšských hodnostářů, aneb od diplomacie k agresí
- 6. 11. 2024 Núbijské kultury v době Staré říše a Prvního přechodného období
- 13. 11. 2024 Egypt a Núbie v době Střední říše: politika, pevnosti, stavební činnost
- *27. 11. 2024 Núbie v době Druhého přechodného období, etnicita/identita
- 4. 12. 2024 Kerma na vrcholu, dobytí Núbie na počátku Nové říše
- 11. 12. 2024 Transformace Núbie v době Nové říše: správa, stavební činnost
- 18. 12. 2024 Núbijské elity a otázka „egyptianizace“
- 8. 1. 2025 *Egypt v Africe II: Punt a Egypt ve Východním Súdánu*

* přednáška může proběhnout v náhradním termínu nebo v náhradním formátu

Podmínky k atestaci:

Pravidelná účast na přednáškách, prostudování doporučené literatury, zápočtový test

Obecná studijní literatura a studijní pomůcky:

Adams, W. Y. 1977 [1984]. *Nubia: Corridor to Africa*. London/New Jersey.

Edwards, D. N. 2004. *The Nubian Past: An Archaeology of the Sudan*. London and New York.

Emberling, G. – Williams, B. (eds) 2020. *The Oxford Handbook of Ancient Nubia*. Oxford University Press.

O'Connor, D. – Reid, A. (eds) 2003. *Ancient Egypt in Africa*. London. (vybrané kapitoly)

Raue, D. (ed.) 2019. *Handbook of Ancient Nubia*, Vol. 1. Berlin/Boston: Walter de Gruyter. (vybrané kapitoly)

Smith, S. T. 2003. *Wretched Kush: ethnic identities and boundaries in Egypt's Nubian empire*. London: Routledge.

Török, L. 2009. *Between Two Worlds: The Frontier Region Between Egypt and Nubia 3700 BC-500AD*. Brill. (vybrané kapitoly)

Trigger, B. G. 1965. *History and Settlement in Lower Nubia*. New Haven.

Specializovaná literatura k jednotlivým tematickým okruhům a obdobím i s tituly doporučenými k prostudování bude poskytnuta v předstihu před jednotlivými termíny.